

збільшення показника. При цьому найбільша електропровідність ґрунту спостерігалася за мінеральною системою.

Отримані дані підтверджують результативність та ефективність використання електрофізичних показників ґрунту під час застосування добрив та використанні краплинного зрошення.

Список використаних джерел:

1. Бедернічек Т. Ю., Копій С. Л., Партика Т. В., Гамкало З.Г. (2009). Електропровідність, як експрес-індикатор йонної активності едафотопу лісових екосистем. Біологічні системи. 1 (1), 85–89.
2. Гамкаю З. Г. (2000). Електропровідність як критерій оцінки йонної активності ґрунту пасовищ при різному мінеральному удобренні травостанів. Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка. 27, 147–151.
3. Гамкаю З. Г., Бедернічек Т. Ю., Партика Т. В., Партем Ю. П. (2012). Питома електропровідність водних суспензій ґрунту як експрес-критерій ґрунтової діагностики. Біологічні системи. 4 (1), 16–19.
4. Світовий В. М., Геркіял О. М. (2012). Вплив різних систем удобрення в польовій сівозміні на електропровідність ґрунту. Збірник наукових праць Уманського НУС. 79 (1), 244 с.

УДК 636. 4.082.2

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ГЕНОТИПУ СВИНОМАТОК З ЇХ ВІДТВОРЮВАЛЬНИМИ ЯКОСТЯМИ

Когут О.С., аспірант

e-mail: alionka2506@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Відтворювальні якості сільськогосподарських тварин визначають інтенсивність виробництва продукції, оскільки від них залежать обсяги вирощування або відгодівлі [1, 3].

На сучасному етапі селекційно–технологічних досліджень у галузі свинарства значна увага надається вивченню факторів, що сприяють формуванню високого генетичного потенціалу за відтворювальними якостями свиноматок [2, 4].

В господарство «Техмет-Юг» Вітовського району було завезено маточне поголів'я великої білої породи угорської селекції. Тому нами було вивчено відтворювальні якості свиноматок великої білої породи вітчизняної селекції в порівнянні з свиноматками угорської селекції з поліпшеними м'ясними якостями.

Відтворювальні ознаки свиней великої білої породи вітчизняної та угорської селекції наведено у таблиці. Дані таблиці свідчать, що свиноматки контрольної групи великої білої породи вітчизняної селекції в динаміці

опоросів мали тенденцію переваги за показниками багатоплідності на 0,35-0,75 голів або на 3,5-7,8% за результатами I та II опоросів і старше над свиноматками дослідної групи угорської селекції з поліпшеними м'ясними якостями. Проте різниця між групами не завжди була статистично вірогідною ($P \geq 0,95$ для II опоросу). Слід зазначити, що в цілому свиноматки обох груп відзначалися добрими показниками багатоплідності з урахуванням існуючих технологічних параметрів господарства.

Таблиця. Відтворювальні ознаки свиноматок великої білої породи вітчизняної та угорської селекції (n=30) $\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$

Показники	Групи тварин		+/- до контролю	P
	контрольна	дослідна		
I опорос				
Багатоплідність, голів	10,00±0,31	10,35±0,34	+0,35	-
Великоплідність, кг	1,27±0,02	1,39±0,02***	+0,12	$P \geq 0,999$
Маса гнізда при народженні, кг	12,69±0,22	14,32±0,35***	+1,63	$P \geq 0,999$
Молочність, кг	48,51±2,96	52,49±3,58	+3,98	-
При відлученні у 28 днів:				
- голів	9,44±0,30	9,53±0,37	+0,09	-
- маса 1 голови, кг	7,02±0,12	7,48±0,09**	+0,46	$P \geq 0,99$
- маса гнізда, кг	66,27±3,36	71,29±3,98	+5,02	-
- збереженість, %	94,40	92,07	-2,33	-
КПВЯ, балів	79,89	83,51	+3,62	-
II опорос і старше				
Багатоплідність, голів	9,60±0,28	10,35±0,21*	+0,75	$P \geq 0,95$
Великоплідність, кг	1,27±0,01	1,35±0,01***	+0,08	$P \geq 0,999$
Маса гнізда при народженні, кг	12,19±0,43	13,97±0,54**	+1,78	$P \geq 0,99$
Молочність, кг	49,88±4,72	55,35±3,99***	+5,47	$P \geq 0,999$
При відлученні у 28 днів:				
- голів	8,59±0,35	8,79±0,24	-0,20	-
- маса 1 голови, кг	6,63±0,11	7,57±0,16***	+0,94	$P \geq 0,999$
- маса гнізда, кг	56,95±5,32	66,54±4,76	+9,59	-
- збереженість, %	89,55	85,00	-4,55	-
КПВЯ, балів	73,80	80,41	+6,61	-

Цікавим є факт, що за показниками великоплідності свиноматки дослідної групи за всі враховані опороси достовірно ($P \geq 0,999$) на 0,08-0,12 кг або на 6,2-9,4% перевершували за відповідним показником свиноматок контрольної групи вітчизняної селекції, що стало першою ознакою поліпшення

відгодівельних якостей свиней угорської селекції та підтвердилося далі у збереженні відповідної аналогічної переваги між групами за показником маси 1 голови при відлученні молодняку на 0,46-0,94 кг або на 6,5-14,17% ($P \geq 0,99$; $P \geq 0,999$).

За показником маси гнізда при народженні перевага була на боці свиноматок дослідної групи з покращеними м'ясними якостями над свиноматками контрольної групи на 1,63-1,78 кг або на 12,8-14,6% ($P \geq 0,99$; $P \geq 0,999$), що обумовлено різницею в показниках багатоплідності та великоплідності між групами.

За показниками молочності перевага була на боці свиноматок дослідної групи з покращеними м'ясними якостями над свиноматками контрольної групи на 3,98-10,51 кг або на 8,2-10,9% (при недостовірній різниці за результатами I опоросу) та при $P \geq 0,999$ (II опорос і старше), що обумовлено різницею в показниках багатоплідності та масою 1 голови у гнізді між групами.

Розглядаючи комплексний показник – маса гнізда при відлученні, що включає в себе кількість поросят та масу 1 голови, які і обумовлюють різницю між групами за рахунок обох показників або навіть лише за рахунок одного з них – підвищеного показника живої маси 1 голови при відлученні.

Так, встановлено тенденцію до переваги на користь дослідної групи на 5,02-9,59 кг або на 7,6-16,8% (різниця між групами статистично невірогідна).

За показником збереженості молодняку за підсисний період тенденція до переваги спостерігалась у свиноматок контрольної групи вітчизняної селекції від 2,33 до 4,55%.

При порівнянні свиноматок контрольної та дослідної груп між собою за комплексним індексним показником – КПВЯ, який враховує багатоплідність, молочність, кількість поросят та масу гнізда при відлученні тенденцію до переваги або суттєву перевагу встановлено на боці свиноматок дослідної групи угорської селекції від 3,62 до 6,61 балів.

Свиноматки великої білої породи обох груп відзначалися добрими репродуктивними показниками з урахуванням існуючих технологічних параметрів даного господарства зокрема приміщення, що побудовані за радянських часів з параметрами мікроклімату, що в значній мірі залежать від умов навколишнього середовища в порівнянні з сучасними приміщеннями у провідних господарствах з регульованим мікрокліматом; помірні умови годівлі тощо. Тому виникає питання розробки технологічних рекомендацій під кожен створений генотип з урахуванням його біологічних потреб та технологічних можливостей господарств, що займаються розведенням певного генотипу, який при дотриманні даних рекомендацій досягатиме максимуму продуктивності на рівні генетичного потенціалу, а господарство одержуватиме підвищення рівня рентабельності виробництва свинини.

Список використаних джерел:

1. Березовський М., Ломако Д. Вирівняність гнізд свиноматок і збереженість підсисних поросят. Тваринництво України. 2001. № 6. С. 12–13.

2. Коваленко В.Ф. Підвищення репродуктивної здатності свиней. К.: Урожай, 1985. 93 с.
3. Лихач В.Я. Обґрунтування, розробка та впровадження інтенсивно-технологічних рішень у свинарстві : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 227 с.
4. Мельник В. О., Кравченко О. О. Біотехнологія відтворення в племінному свинарстві : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 192 с.

УДК 633.11 "324":631.526.3

Корхова М. М., канд. с.-г. наук, доцент

e-mail: korhovamm@mnau.edu.ua

Миколайчук В. Г., канд. біолог. наук, доцент

e-mail: mikolaychuk7@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

АЛЕЛОПАТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

Одним з найважливіших завдань сучасної сільськогосподарської науки є вирішення проблеми біологізації землеробства, підвищення рентабельності і стійкості агрофітоценозів, отримання стабільних урожаїв високоякісної продукції [1, 2].

При розробці структури сівозмін і мішаних посівів, з метою запобігання ґрунтовтоми в монокультурі, боротьби з бур'янами, фітопатогенними організмами тощо враховують явище алелопатії або хімічної взаємодії рослин, яке вперше відкрив австралійський учений Г. Моліш у 1937 р. [3, 4].

Пшениця м'яка озима є однією з найпоширеніших сільськогосподарських культур світу і має алелопатичний потенціал для боротьби з бур'янами, шкідниками та хворобами, що сприяє вирощуванню її за органічними технологіями [5, 6].

На сьогодні є актуальними дослідження випробовування та підбір сортів пшениці озимої з високим потенціалом для органічного вирощування, але алелопатичні властивості цих сортів не завжди враховуються. Тому, метою роботи було вивчення алелопатичних властивостей 8 сортів пшениці озимої різних селекційних центрів України.

Сорти екстенсивного використання повинні мати високу алелопатичну активність, щоб створювати у посіві власний алелопатичний режим і протидіяти бур'янам. Сортам же інтенсивного використання має бути притаманна невисока алелопатична активність [7].

Враховуючи поширення пшениці озимої та недостатнє вивчення її алелопатичних властивостей, тема дослідження є актуальною.

Для встановлення алелопатичної активності різних сортів пшениці озимої використовували методику біопроб А. М. Гродзинського (1973). Тест-об'єктом було обрано крес-салат (*Lepidium sativum* L.) у зв'язку з тим, що він має високу чутливість до алелопатичних речовин. За контроль (100%) приймали приріст